

Eget avlopp i Strömstads kommun

Strömstads kommun
Miljö- och byggförvaltningen
Miljö- och hälsoskyddsavdelningen
452 80 Strömstad

Telefon: 0526- 190 00
mbn@stromstad.se

DEN HÄR BROSCHYREN.....	4
VARFÖR RENA AVLOPPSVATTEN?	4
LAGSTIFTNING.....	4
HAVS- OCH VATTENMYNDIGHETEN	5
KOMMUNAL POLICY OM SMÅ AVLOPP	5
TILLSTÅNDS- OCH ANMÄLNINGSPLIKT	5
MILJÖSANKTIONSAVGIFT	5
NORMAL ELLER HÖG SKYDDSNIVÅ.....	5
MILJÖSKYDD	5
HÄLSOSKYDD	6
AVLOPPSANLÄGGNINGAR.....	7
ALLMÄNT.....	7
EXEMPEL PÅ LÖSNINGAR VID NORMAL SKYDDSNIVÅ.....	7
INFILTRATION	7
MARKBÄDD MED UTLOPP TILL BIOFILTERDIKE	8
EXEMPEL PÅ LÖSNINGAR VID HÖG SKYDDSNIVÅ.....	8
MARKBÄDD + URINSORTERING ELLER KEMISK FÄLLNING.....	8
SLUTEN TANK FÖR WC + MARKBÄDD FÖR BDT-VATTNET.....	9
MINIRENINGSVERK.....	9
INFILTRATION (enligt VA-blad 59)	10
TORRTOALET + BDT-VATTEN TILL KOMPAKTFILTER	10
GEMENSAMMA AVLOPPSANLÄGGNINGAR.....	11
KRETSLOPPSANPASSADE LÖSNINGAR	11
PLANERA FÖR ENSKILT AVLOPP.....	11
SKYDDSAVSTÅND.....	11
AVSTÅND TILL DRICKSVATTENBRUNN.....	11
AVSTÅND TILL GRUNDVATTEN OCH BERG	12
AVSTÅND TILL SJÖAR OCH VATTENDRAG.....	12
ÖVRIGA AVSTÅND.....	12
MARKUNDERSÖKNING	12
ALLMÄNT.....	12
PROVGRÄVNING	13
JORDPROV	13
ÖVRIGT	13
DRICKSVATTEN	13
SLAMSUGNING	13
TAK- OCH DRÄNERINGSVATTEN	13
ANSÖKAN.....	13
TILLSTÅND ELLER ANMÄLAN?.....	13
NY AVLOPPSANLÄGGNING	13
ÄNDRING AV BEFINTLIG AVLOPPSANLÄGGNING	14
UTFORMNING AV HANDLINGAR.....	14
SÅ HÄR HANDLÄGGS DITT ÄRENDE.....	15
AVGIFTER	15
BILAGA 1	16
BILAGA 2	17
BILAGA 3	18

DEN HÄR BROSCHYREN...

... riktar sig till dig som planerar att anlägga enskilt avlopp, och innehåller bland annat information om de bestämmelser som gäller och exempel på olika reningstekniker.

Omslagsbild till foldern "Enskilda avlopp - Problem och möjligheter", som tagits fram av JTI.

VARFÖR RENA AVLOPPSVATTEN?

Avloppsvatten från hushåll innehåller näringsämnen, syreförbrukande ämnen och smittämnen såsom bakterier och virus. Halterna av de olika ämnena beror bland annat på de boendes levnadsvanor. Utsläpp av otillräckligt renat avlopp kan påverka både människor och miljön. Exempelvis kan utsläpp av näringsämnen orsaka förhöjda nitrathalter i grundvattnet och övergödning av våra vattendrag, sjöar och kustnära vatten, medan utsläpp av bakterier och virus kan förorena dricksvatten och badvatten.

LAGSTIFTNING

De bestämmelser som gäller för enskilda avloppsanläggningar finns huvudsakligen i **miljöbalken**. Dessa ställer krav på bland annat anläggningens funktion och lokalisering. Kraven baseras främst på miljöbalkens andra kapitel, de så kallade **allmänna hänsynsreglerna**. Nedan följer några av dessa med en kort förklaring av vad det innebär för en enskild avloppsanläggning:

Bevisbörderegeln – Verksamhetsutövaren har bevisbördan. Till exempel är det den som vill anlägga en avloppsanläggning som ska kunna visa, bland annat genom en fullständig ansökan, att åtgärden inte medför olägenheter för människors hälsa eller miljön.

Försiktighetsprincipen – Redan risken för negativ påverkan innebär en skyldighet att vidta skyddsåtgärder. T.ex. måste extra höga krav på rening ibland föreskrivas, även om det inte är helt bevisat att den verkligen behövs (läs mer under "Skyddsnivåer" nedan).

Lokaliseringsprincipen – Den plats ska väljas där syftet med verksamheten eller åtgärden kan uppnås med minsta intrång på och olägenhet för hälsa och miljö. T.ex. ska den bästa platsen med avseende på avloppsanläggningens funktion väljas, även om ägaren helst vill ha den på en annan del av tomten.

Hushållnings- och kretsloppsprinciperna – Man ska hushålla med råvaror och energi samt utnyttja möjligheterna till återanvändning och återvinning.

HAVS- OCH VATTENMYNDIGHETEN

Havs- och vattenmyndigheten är den myndighet som ansvarar för tillsynsvägledning när det gäller enskilda avloppsanläggningar. På www.havochvatten.se finns så kallade allmänna råd (NFS 2006:7) som är en tolkning av gällande bestämmelser och en handbok med bilagor (2008:3) som ger ytterligare vägledning.

KOMMUNAL POLICY OM SMÅ AVLOPP

De krav som kommunen ställer på små avlopp har sammanställts i en policy, och beskrivs där mer formellt och i detalj än i denna broschyr. Policyn finns att läsa på www.stromstad.se.

TILLSTÅNDS- OCH ANMÄLNINGSPLIKT

Man måste ha **skriftligt tillstånd** från kommunens miljö- och byggnämnd **innan** man börjar anlägga en avloppsanläggning. I vissa fall räcker dock med en anmälan (se bilaga 1).

Att byta ut eller göra om delar av en befintlig avloppsanläggning kan vara anmälnings- eller tillståndspliktigt, beroende på åtgärdens omfattning.

För mer information om tillstånds- och anmälningsplikt, se under rubriken "Ansökan" nedan.

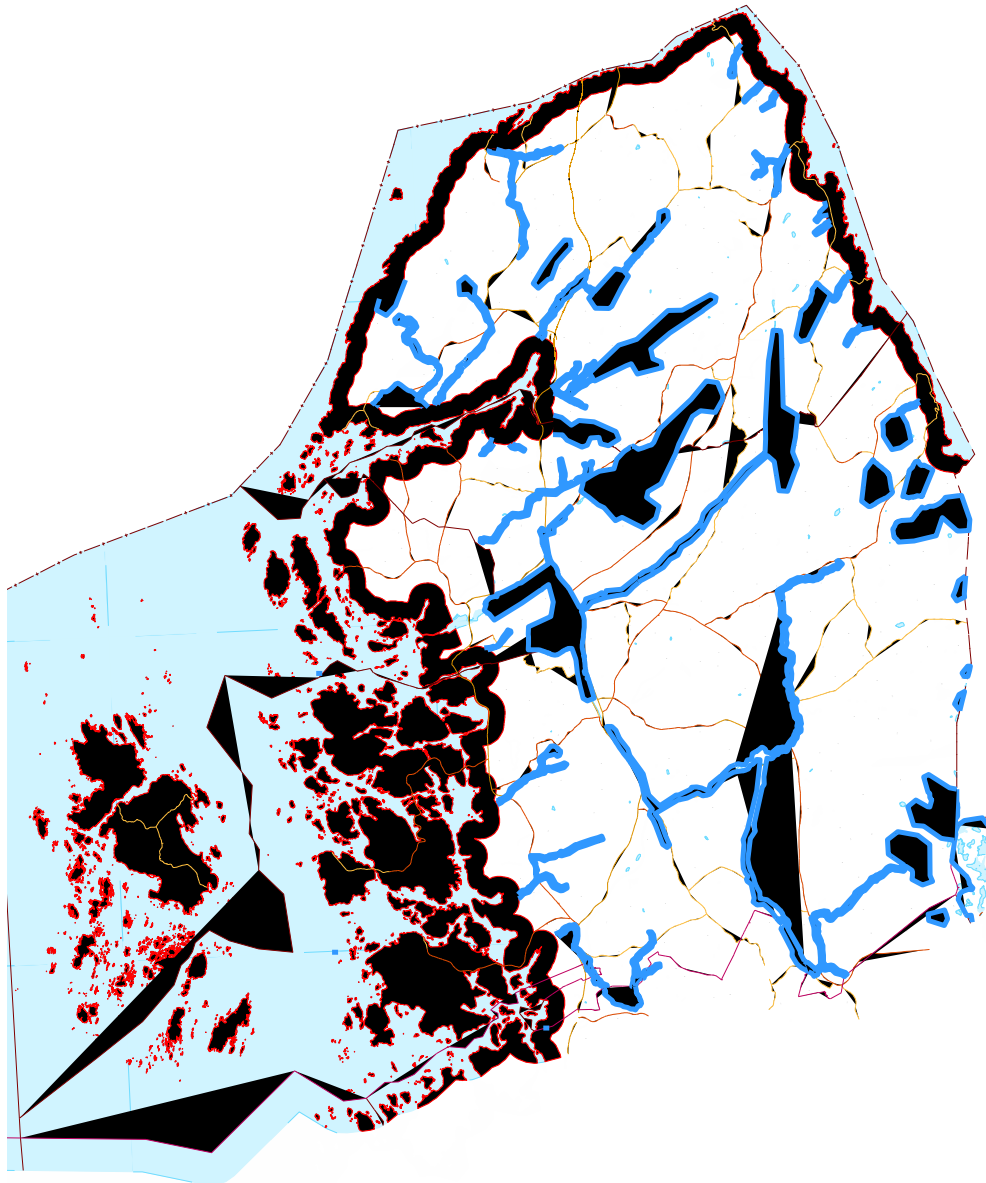
MILJÖSANKTIONSAVGIFT

Om en avloppsanläggning inrättas trots att skriftligt tillstånd saknas eller utan att anmälan gjorts, tas en miljöstraffavgift ut på 5000 respektive 3000 kronor.

NORMAL ELLER HÖG SKYDDSNIVÅ

MILJÖSKYDD

Kommunen är indelad i olika områden inom vilka normal eller hög skyddsnivå generellt gäller med avseende på miljöskydd. Hög skyddsnivå gäller generellt inom 500 m från kust och på alla öar, samt inom strandskyddsområde (se karta nedan). Hög skyddsnivå gäller även inom vattenskyddsområde.

I tabellen nedan anges de reduktionsnivåer som minst ska uppnås inom respektive område.

	BOD ₇	Fosfor
Normal nivå	90 %	70 %
Hög nivå	90 %	90 %

HÄLSOSKYDD

Generellt gäller normal skyddsnivå med avseende på hälsoskydd i hela kommunen, och normalt krävs inte några andra skyddsåtgärder än den huvudsakliga avloppsanläggningen. I undantagsfall kan ytterligare skyddsåtgärder behöva vidtas för att säkra smittskyddet, t.ex. om utsläppspunkten är nära en badplats.

AVLOPPSANLÄGGNINGAR

ALLMÄNT

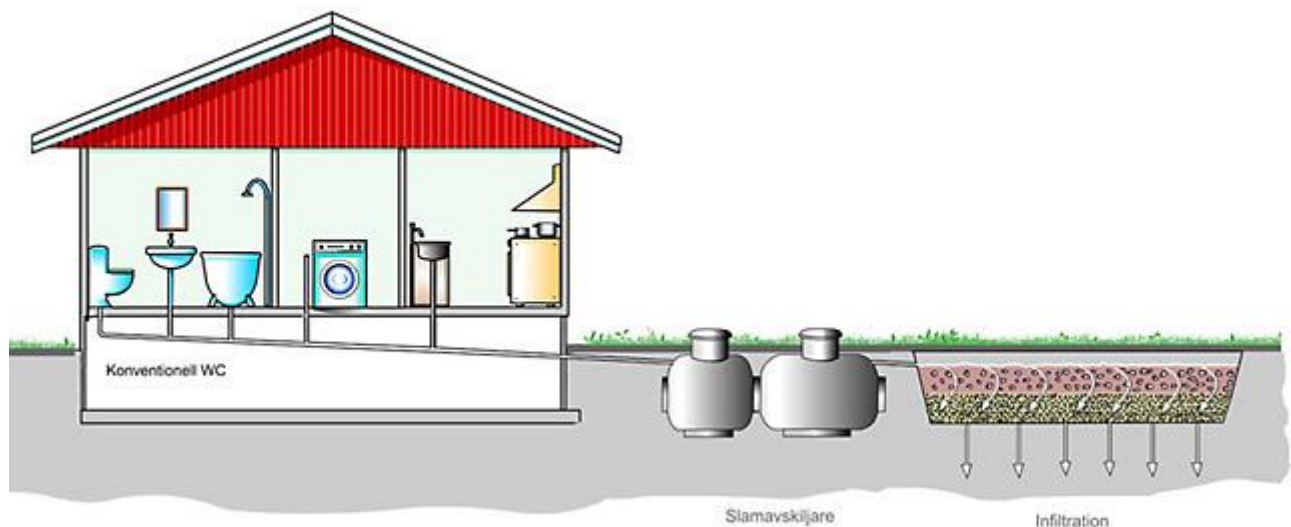
En avloppsanläggning ska dels rena avloppsvattnet och dels leda bort det från bostadshuset. Det finns numera många sätt att rena avloppsvatten på och dessutom många fabrikat att välja mellan. **Nedan ges en kort beskrivning några alternativ. Observera att det finns fler valmöjligheter än dessa.** Mer information kan bland annat fås på avloppsguidens hemsida www.avloppsguiden.se. Det är dock inte säkert att alla lösningar som presenteras där godkänns av kommunen.

En enskild avloppsanläggning består normalt av en slamavskiljare och efterföljande rening. Reningen sker främst genom att mikroorganismer bryter ner huvuddelen av föroreningsmängden i avloppsvattnet. Det finns alltså ofta ett levande biologiskt steg i anläggning, och detta kan naturligtvis slås ut eller få en väsentligt nedsatt funktion om lösningsmedel, bakteriedödande medel eller liknande spolas ned.

För att få bästa effekt av anläggningen och därigenom få så lite miljöbelastning som möjligt, bör miljöanpassade hushållskemikalier användas.

EXEMPEL PÅ LÖSNINGAR VID NORMAL SKYDDSNIVÅ

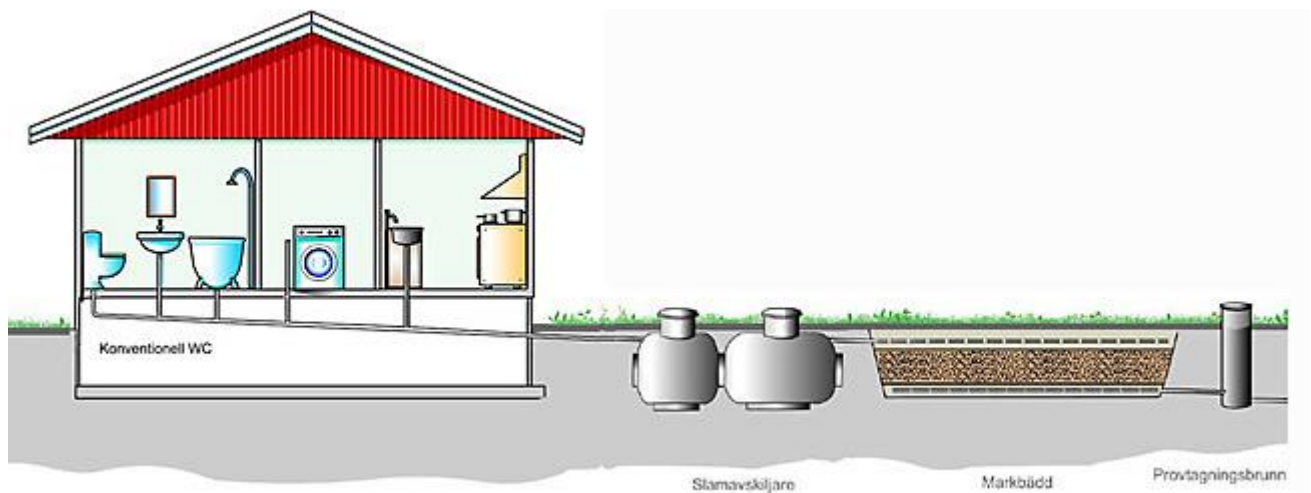
INFILTRATION

Med infiltration menas att man sprider ut avloppsvattnet genom perforerade rör i marken, och avloppsvattnet sjunker ner igenom marklagren för att slutligen nå grundvattnet och föras bort.

En infiltrationsanläggning fungerar endast om marklagren är genomsläppliga och väl-dränerade, eftersom vattnet ska sjunka ner och filtreras i marken.

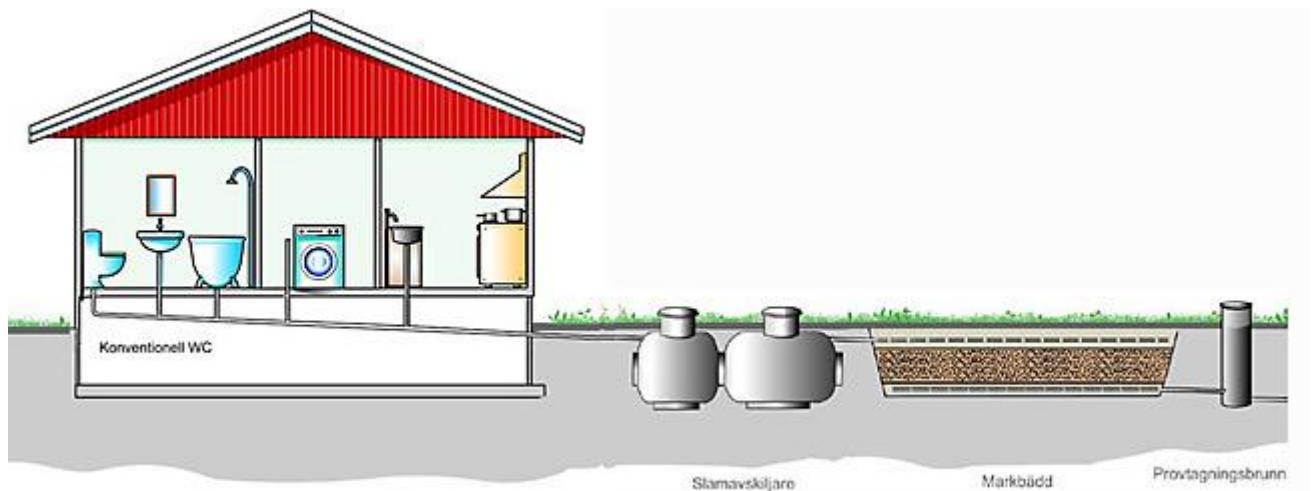
MARKBÄDD MED UTLOPP TILL BIOFILTERDIKE

När marken består av täta material kan en markbädd vara en tänkbar lösning. I en markbädd filtreras och renas avloppsvattnet först i ett uppbyggt grus- och sandlager, varefter en del av vattnet infiltrerar de underliggande marklagren. Det vatten som marken inte klarar ta emot leds via uppsamlingsledningar i botten av bädden till ett lämpligt dike.

EXEMPEL PÅ LÖSNINGAR VID HÖG SKYDDSNIVÅ

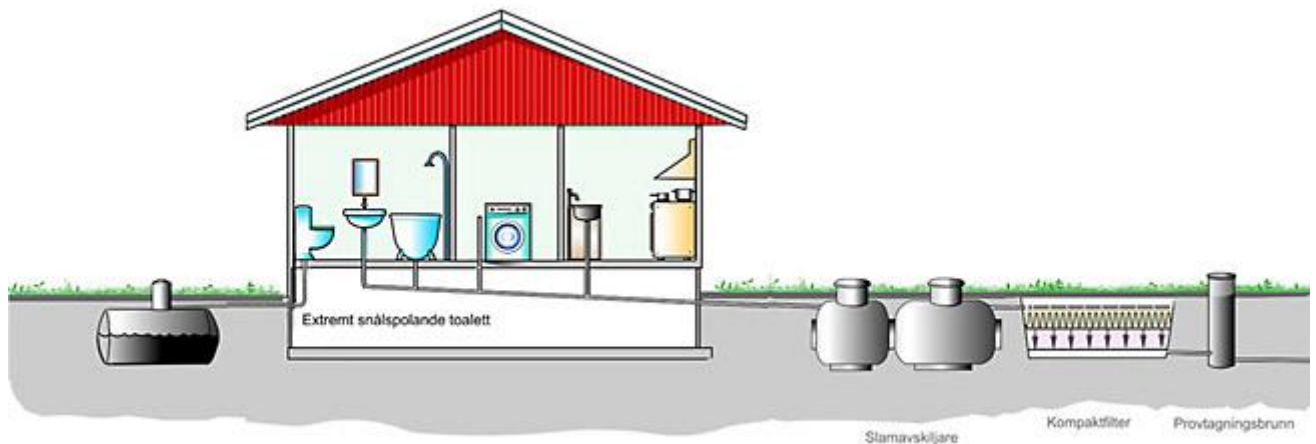
MARKBÄDD + URINSORTERING ELLER KEMISK FÄLLNING

När marken består av täta material kan en markbädd vara en tänkbar lösning. I en markbädd filtreras och renas avloppsvattnet först i ett uppbyggt grus- och sandlager, varefter en del av vattnet infiltrerar de underliggande marklagren. Det vatten som marken inte klarar ta emot leds via uppsamlingsledningar i botten av bädden till ett dike. Observera att en markbädd måste kompletteras med exempelvis urinsortering eller kemisk fällning av fosfor för att kraven enligt hög skyddsnivå ska kunna uppnås.

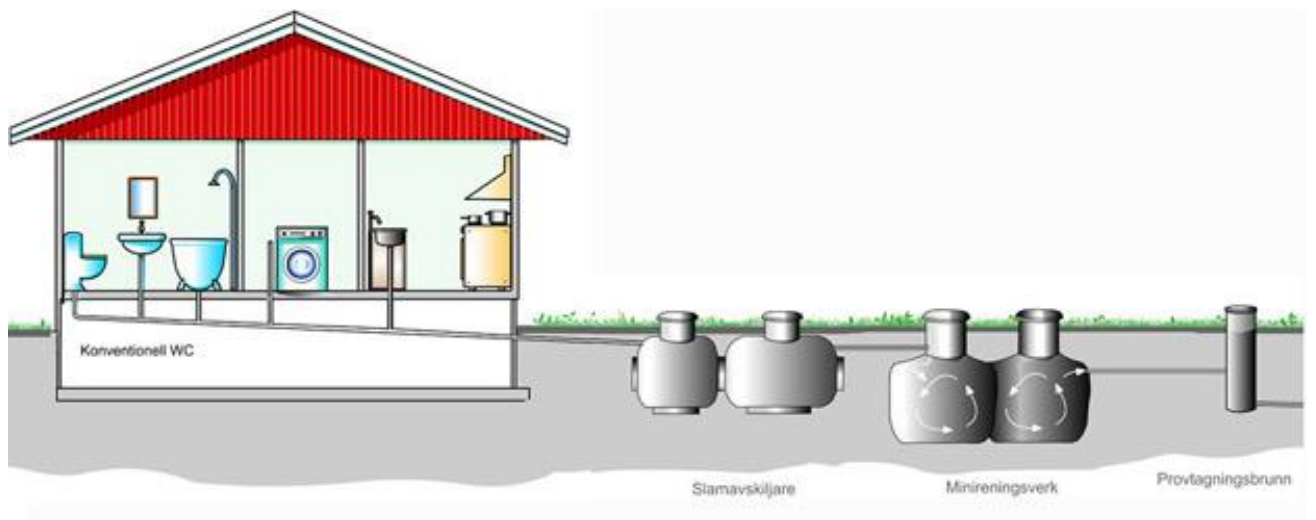

SLUTEN TANK FÖR WC + MARKBÄDD FÖR BDT-VATTNET

Att förbehandla ett avloppsvatten genom att separera klosettvattnet och BDT-vattnet är oftast ett mer miljövänligt alternativ än att rena ett blandat avloppsvatten. För att få leda klosettvattnet till slutna tank krävs att toaletten är extremt snålspolande (till exempel vakuumtoalett).

MINIRENINGSVERK

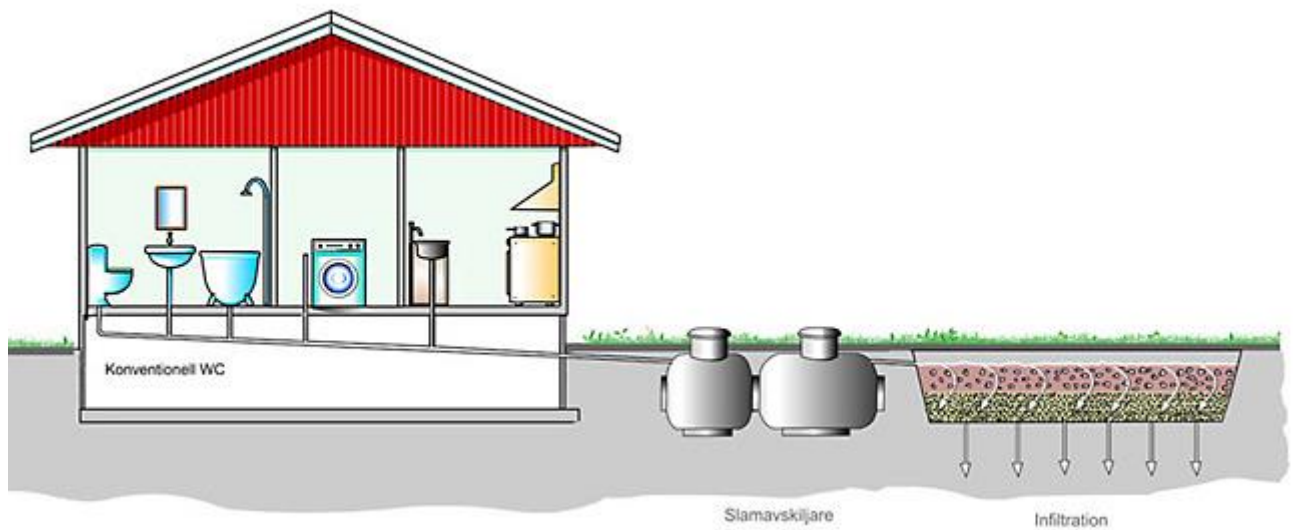

Ett minireningsverk bygger på samma processer som finns i kommunala reningsverk. Först sker en mekanisk slamavskiljning som sedan följs av biologisk nedbrytning samt kemisk fällning av fosfor.

Vattnet från reningsverket får inte ledas direkt till en bäck, sjö eller liknande, eftersom det ofta innehåller stora mängder bakterier.

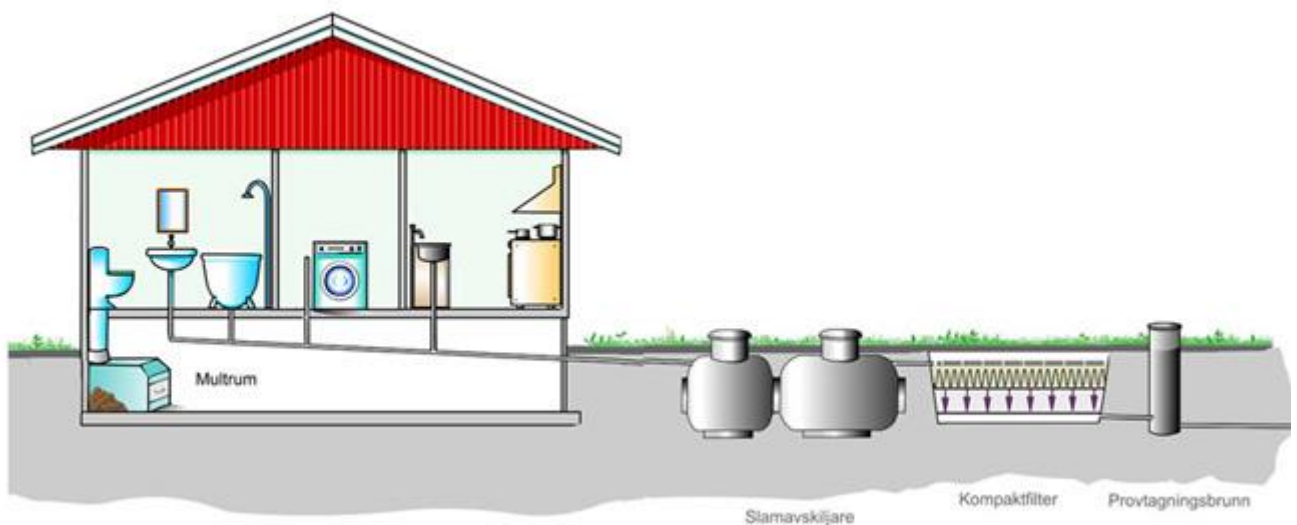
För att få tillstånd att installera ett minireningsverk krävs att det finns tillförlitliga uppgifter om att verket uppnår föreskrivna reduktionsnivåer.

INFILTRATION (enligt VA-blad 59)

Principen är densamma som beskrivs i under "Infiltration" ovan, men för att klara reduktionsnivåerna som gäller för hög skyddsnivå ska anvisningarna i norska "VA-blad 59" följas. Detta innebär bland annat att slamavskiljare och infiltrationsbädd för ett hushåll ska vara minst 4 m³ respektive 40 m².

TORRTOALETT + BDT-VATTEN TILL KOMPAKTFILTER

Det allra billigaste och mest miljövänliga alternativet är att välja en torr lösning för toaletten. Det finns flera olika typer att välja mellan. Några av dem presenteras kort nedan.

Latrinkompostering är den enklaste och billigaste varianten av torr toalettösning. Avfallet samlas upp i exempelvis plasttunnor och komposteras sedan i en latrinkompost. Latrinkomposten ska vara försedd med tät botten för att förhindra urlakning, ha ett regntätt lock och vara väl ventilerad. Den bör vara konstruerad så attflugor och liknande inte kan ta sig in i den. Komposten kan antingen utgöras av två separata behållare eller en stor uppdelad i två fack för växelvis användning.

Förmultningstoalletter finns i många olika utföranden. De allra flesta tänker kanske på de små modellerna med en liten låda nertill som dras ut och töms vid behov. Dessa är inte mycket större än en vanlig vattentoalett, och är enkla att installera; det enda som behövs förutom ett eluttag är ett ventilationsrör. Det finns dock en nackdel med denna typ av mulltoalett, eftersom det lilla formatet endast medger ett litet uppsamlingskärl. En sådan toalett överbelastas lätt om man många som använder den. Överbelastning kan bland annat ge upphov till dålig lukt både inomhus och utomhus. En mulltoalett av det här slaget kräver en latrinkompost för att kompensera för det lilla uppsamlingskärl.

Multrum är i princip en förmultningstoalett med en eller flera stora uppsamlingsbehållare. Dessa fungerar i regel betydligt bättre än en vanlig förmultningstoalett, och klarar perioder med hög belastning utan att problem med dålig lukt uppstår. Med en sådan är det inte heller nödvändigt att ha en latrinkompost. Ett multrum kräver större utrymme än en förmultningstoalett.

GEMENSAMMA AVLOPPSANLÄGGNINGAR

Många gånger finns både miljömässiga och ekonomiska fördelar med att lösa avloppsfrågan gemensamt med sina grannar. I tätbebyggda områden kan en gemensam lösning, både vad gäller vatten och avlopp, vara det enda hållbara alternativet.

KRETSLOPPSANPASSADE LÖSNINGAR

Det bästa alternativet ur miljösynpunkt är källsorterade avloppssystem, då dessa möjliggör kretslopp. De vanligaste kretsloppsanpassade lösningarna är torrtoalett, urinsorterande torrtoalett eller toalett med sluten tank. Det utsorterade avfallet (urin och/eller fekalier) kan användas som jordförbättringsmedel och gödsel, antingen på den egna tomten eller på åkermark. Den största miljövinsten görs förstås om avfallet återförs till odlingsmark.

PLANERA FÖR ENSKILT AVLOPP

SKYDDSAVSTÅND

AVSTÅND TILL DRICKSVATTENBRUNN

Infiltration av avloppsvatten innebär alltid risk för att grundvattnet förorenas. Vid planeringen av ett avlopp är det därför mycket viktigt att ta hänsyn till såväl grannarnas dricksvattenbrunn som den egna befintliga eller planerade.

Det måste finnas ett tillräckligt skyddsavstånd mellan avloppsanläggningen och de dricksvattenbrunnar som finns i närheten. Grundtanken är att det renade avloppsvattnets transporttid till en dricksvattenbrunn bör vara minst två till tre månader.

Grundvattenströmmens riktning sammanfaller i regel med terrängens lutning och avloppet bör därför placeras lägre än (nedströms) befintliga och planerade dricksvattenbrunnar. Det är inte möjligt att ange generella mått på hur långa skyddsavstånden ska vara, utan en bedömning måste göras i varje enskilt fall.

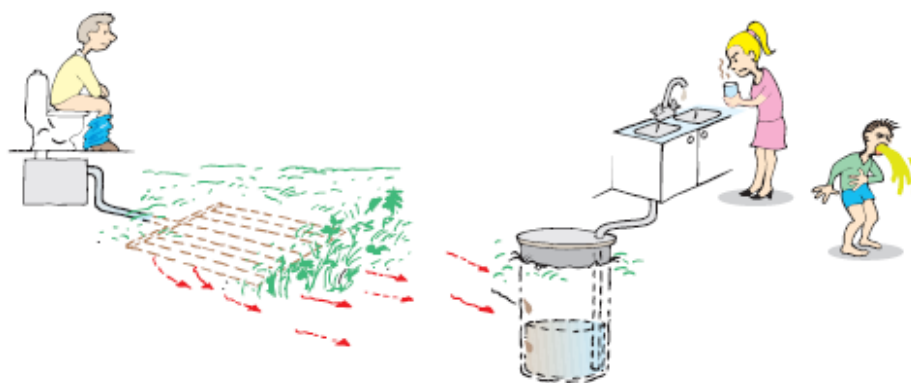

Bild från foldern "Enskilda avlopp - Problem och möjligheter", som tagits fram av JTI.

AVSTÅND TILL GRUNDVATTEN OCH BERG

Den rening avloppsvattnet genomgår i en reningsbädd sker enligt samma princip som när regnvatten filtreras och renas i marklagren. Reningsgraden beror till stor del på hur lång tid det tar för vattnet att nå grundvattnet. För att uppnå en effektiv nedbrytning av de föroreningar som finns i avloppsvattnet, krävs god syretillförsel. Om marklagren vattenfylles vid till exempel hög grundvattennivå, blir dessa i princip syrefria med kraftigt nedsatt reningskapacitet som följd.

Avståndet mellan spridningsledningarna och grundvattnet bör därför vara så stort som möjligt. Det minsta avstånd man kan godta är en meter mellan ledningarna och grundvattnets högsta nivå. Detta avstånd är en förutsättning för att anläggningen ska fungera tillfredsställande under de tider på året då grundvattennivån är som högst. Samma minimiavstånd (1 meter) gäller även mellan spridningsledningarna och underliggande berg.

AVSTÅND TILL SJÖAR OCH VATTENDRAG

Man bör sträva efter att uppnå ett så långt skyddsavstånd som möjligt till sjöar, vattendrag och andra ytvatten. Hänsyn tas till hur känsligt ytvattnet är, hur vattnet utnyttjas och vart ett vattendrag leder.

ÖVRIGA AVSTÅND

För att minska risken för obehaglig lukt bör en slamavskiljare inte placeras för nära bostadshus eller uteplats. Man bör också ta hänsyn till vart i från vinden oftast blåser.

MARKUNDERSÖKNING

ALLMÄNT

I de flesta fall behöver en enkel markteknisk undersökning göras för att kunna avgöra om ansökan kan beviljas eller inte. För detta krävs att man gör en så kallad provgrävning. Den ska ge svar på följande frågor:

- Vad är det för typ av jordmaterial på platsen?
- Var är högsta grundvattennivån?
- Finns berg som måste tas hänsyn till?

PROVGRÄVNING

Provgrävning innebär att man gräver en eller flera provgropar. Gropen grävs i det område där man tänkt anlägga till exempel en markbädd. Rådgör med handläggare från miljö- och byggnämnden innan du börjar gräva. Tänk på att skärma eller täcka en öppen grop så att ingen riskerar att falla i.

JORDPROV

För att få reda på förutsättningarna för att infiltrera vatten i befintliga jordlager kan det vara nödvändigt att ta ett jordprov. Detta görs genom att material från provgropen lämnas in till ett laboratorium för siktkurva. Man får då en siktkurva som beskriver materialets egenskaper. Jordprov tas i samråd med miljö- och byggnämnden. Siktkurvan bekostas av den som söker tillstånd.

ÖVRIGT

DRICKSVATTEN

Om inte dricksvattenförsörjningen redan är ordnad för fastigheten måste även den frågan tas med vid planeringen av avloppet. Innan man börjar fundera på vart avloppsanläggningen ska placeras bör dricksvattenfrågan vara löst. Speciellt på små tomter kan det vara svårt att på ett godtagbart sätt lösa både vatten- och avloppsförsörjningen inom den egna fastigheten. Vid sådana tillfällen kan lösningen till exempel vara att ordna vatten (och/eller avlopp) tillsammans med en eller flera grannar.

SLAMSUGNING

Avståndet mellan slamavskiljare eller slutna tank och uppställningsplats för slamtömningsfordon bör inte vara längre än 10 meter. Höjdskillnaden mellan slamavskiljarens/tankens botten och uppställningsplatsen bör inte överstiga 6 meter, vilket motsvarar pumpens maximala sughöjd.

Obligatorisk tömning sker årligen av slamavskiljare med vattentoalett ansluten och vartannat år då endast BDT-vatten leds till slamavskiljaren. Utöver detta kan man beställa extra tömning mot avgift. Slutna tankar töms inte med ett bestämt intervall, utan tömning beställs när tanken börjar bli full.

TAK- OCH DRÄNERINGSVATTEN

För att inte i onödan belasta avloppsanläggningen ska tak- och dräneringsvatten hållas helt skilt från avloppet.

ANSÖKAN

TILLSTÅND ELLER ANMÄLAN?

NY AVLOPPSANLÄGGNING

För att få anlägga en avloppsanläggning krävs skriftligt tillstånd från kommunen. För vissa anläggningstyper i vissa områden krävs att en anmälan gjorts minst sex veckor innan

arbetena börjar. Kontakta miljö- och byggnämnden om du är osäker på vad som gäller den åtgärd du planerar för.

Tillstånd krävs <ul style="list-style-type: none"> • <i>alltid</i> för avloppsanläggning till vilken vattentoalett ska anslutas • för BDT-avlopp samt för torrtoaletter inom hela kommunen, förutom inom markerat område enligt karta i bilaga 1	Anmälan krävs <ul style="list-style-type: none"> • för BDT-avlopp inom markerat område enligt karta i bilaga 1 • för torrtoaletter inom markerat område enligt karta i bilaga 1
--	---

ÄNDRING AV BEFINTLIG AVLOPPSANLÄGGNING

I de fall då en befintlig avloppsanläggning ska ändras eller åtgärdas är det ändringens eller åtgärdens omfattning som avgör om en anmälan måste inlämnas eller om nytt tillstånd krävs. Vissa mindre åtgärder kräver varken anmälan eller tillstånd.

Nytt tillstånd krävs vid <ul style="list-style-type: none"> • omlokalisering • totalrenovering • byte av anläggningstyp • väsentliga ändringar i omgivningen som påverkar bedömningen	En anmälningspliktig ändring kan vara <ul style="list-style-type: none"> • en fysisk förändring av anläggningen • en förändring av belastningen på anläggningen
---	---

UTFORMNING AV HANDLINGAR

En ansökan om tillstånd till enskild avloppsanläggning ska normalt innehålla nedanstående handlingar för att vara fullständig.

- Ansökningsblankett
- Vattentäktskarta (se exempel i bilaga 2)
Placering och avstånd till alla dricksvattenbrunnar belägna inom ca 200 m från avloppsanläggningen eller inom det område som miljö- och hälsoskyddsavdelningen bestämt.
- Situationsplan (se exempel i bilaga 3)
Av situationsplanen ska tydligt framgå var avloppsanläggning är tänkt att placeras.

Ibland kan ansökan även behöva innehålla följande:

- Protokoll från siktanalys
I de fall siktanalys av jordprov har ansetts vara nödvändigt ska skriftligt svar på denna lämnas till miljö- och byggnämnden.
- Servitut från berörd fastighetsägare
Om någon del av avloppsanläggningen hamnar utanför den egna fastigheten eller

närmare än fyra meter från fastighetsgräns måste tillstånd av aktuella fastighetsägare finnas.

- Övriga handlingar

I vissa fall kan miljö- och byggnämnden begära ytterligare handlingar innan ansökan behandlas. Om du inte själv har möjlighet att ordna de förundersökningar och handlingar som krävs, bör du redan på ett tidigt stadium kontakta en konsultfirma eller kunnig entreprenör som kan hjälpa dig.

SÅ HÄR HANDLÄGGS DITT ÄRENDE

1. Oftast tar en fastighetsägare först kontakt med miljö- och byggnämnden för att kolla upp vad som gäller och för att få information om anläggningstyper, med mera. Miljö- och byggnämnden kan tillhandahålla ansökningsblankett och kartunderlag.
2. Ansökan inlämnas till miljö- och byggnämnden. Handlingarna granskas och eventuella kompletteringar krävs in.
3. Besök på plats.
4. Grannyttranden inhämtas om så krävs.
5. Tillstånd (eller avslag) meddelas. Tillsammans med ett tillstånd meddelas också villkor som gäller för detta. Kom ihåg att även om du anlitar en entreprenör för att utföra anläggandet så är det du som fastighetsägare (verksamhetsutövare) som ansvarar för att anvisningarna följs. **Var därför noggrann med att entreprenören får ta del av beslutet och villkoren innan arbetena påbörjas.** Tillståndet gäller i fem år men förfaller om arbetet med anläggningen inte påbörjats inom två år.
6. Efter anläggningens färdigställande ska som oftast entreprenörsrapport samt relationsritning snarast skickas till miljö- och byggnämnden. Slutintyg utfärdas när handlingarna granskats.

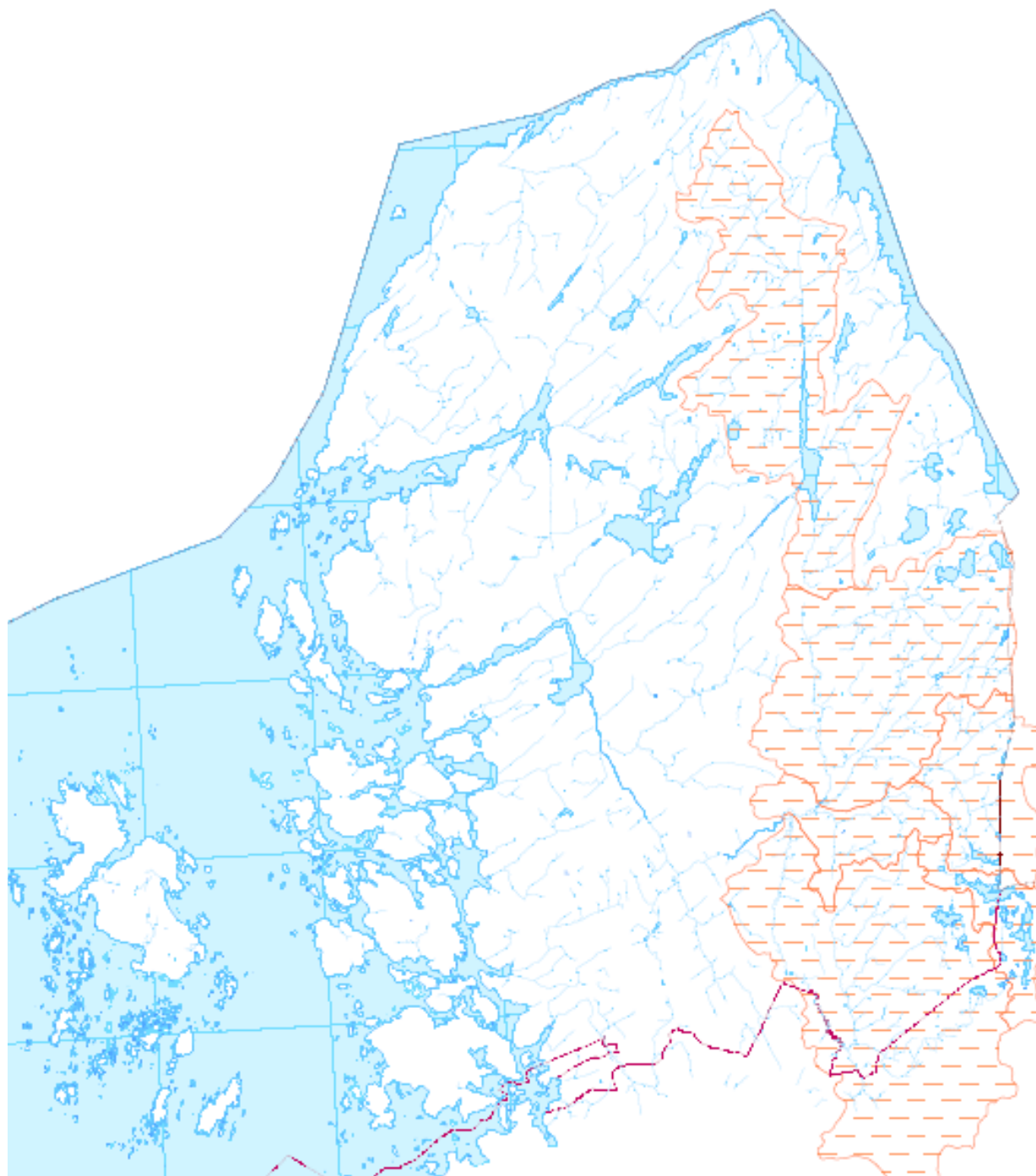
Spara beslut om tillstånd, entreprenörsrapport och slutintyg. Dessa handlingar bör följa fastigheten.

AVGIFTER

Miljö- och byggnämnden handläggning när det gäller tillstånd för enskild avloppsanläggning är avgiftsbelagd enligt av kommunfullmäktige fastställd taxa. För aktuella uppgifter, se www.stromstad.se eller kontakta miljö- och hälsoskyddsavdelningen.

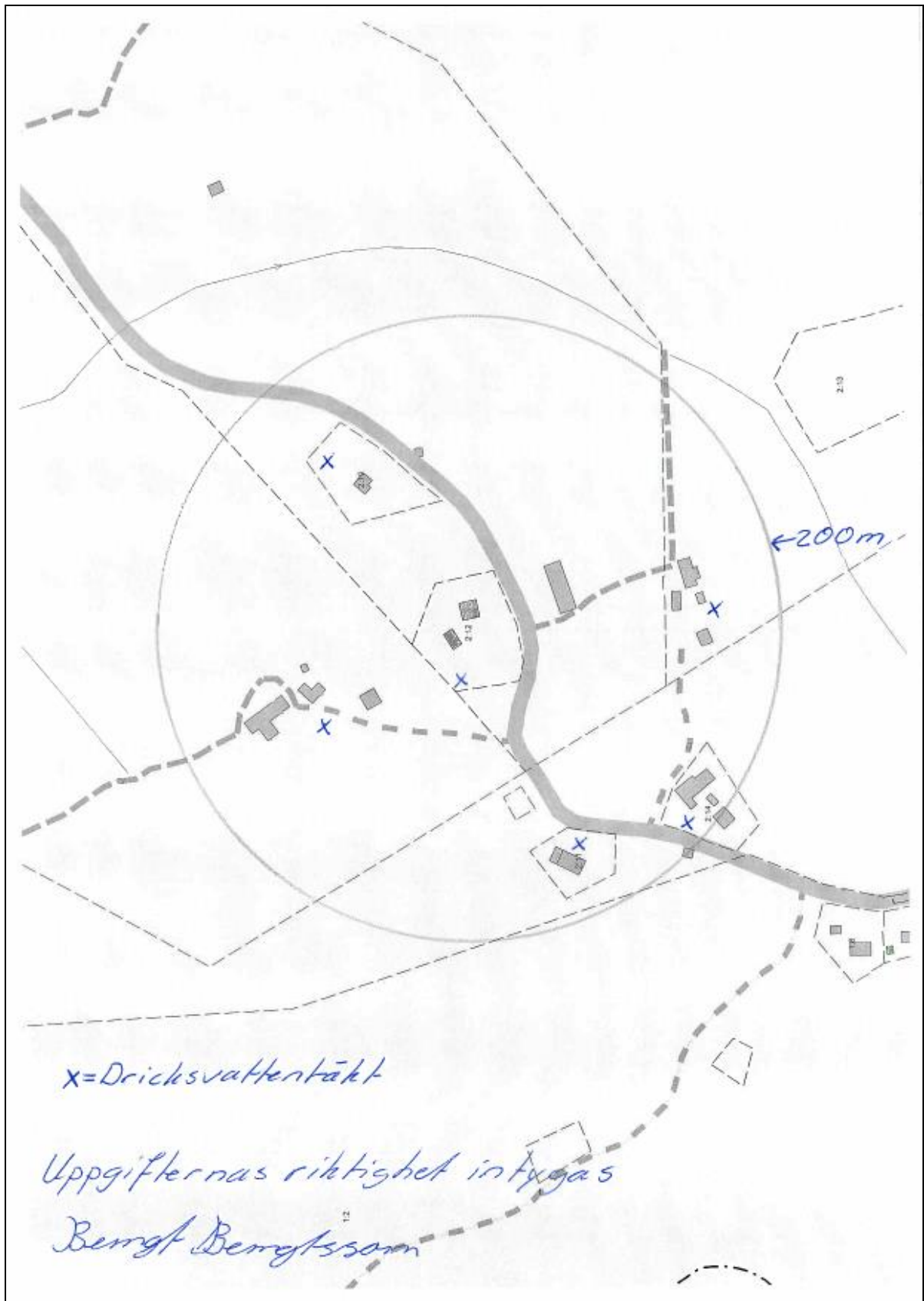
Bilaga 1

Inom markerat område gäller anmälningsplikt för BDT-avlopp och torrtoaletter. I övriga delar av kommunen gäller tillståndsplikt även för sådana anläggningar.

Bilaga 2

Exempel på vattentäktskarta

Bilaga 3

Exempel på situationsplan

